

3. biblijska doktrina

Gospod caruje

PRVI DEO: OPŠTI PREGLED

Ključni tekst: Psalm 93,1

Središte proučavanja: Psalm 8; Psalm 100; Psalm 97; Psalm 75,1-10; Psalm 105,7-10; Galatima 3,26-29; Psalm 25,10.

Uvod: Ove sedmice istraživaćemo pet aspekata Božje vladavine u Psaltiru. Videćemo da Psalmi potvrđuju sledeće: 1) osnova Božje suverene vladavine temelji se na Stvaranju. Gospod je Tvorac neba i Zemlje (1. Mojsijeva 1,1) i ljudskog roda (1. Mojsijeva 1,26); 2) na osnovu ove biblijske istine, brojni psalmisti objavljuju da je Gospod vladar celog sveta i svih naroda; 3) suverena vlast Gospoda je neodvojivo utkana u Njegov rad kao Sudije. 4) Kao Sudija, Bog se zauzima za svoj narod zbog svog zaveta sa njima. 5) On je veran propisima ovog sporazuma zato što je Zakon Njegovog zaveta temelj Njegovog carstva. Kao što ćemo videti, ovih pet tema su blisko povezane.

DRUGI DEO: KOMENTAR

Bog kao Stvoritelj

Psalm 8 može se podeliti na dve glavne misli: Bog je Stvoritelj (Psalm 8,2-4) i ludska bića su vrhunsko dostignuće Njegovog dela stvaranja (Psalm 8,5-8). Ove ideje su okružene na početku i na kraju psalma istim stihom, koji je poznat kao *inclusio*: „Gospode, Gospode naš, kako je veličanstveno ime Tvoje po svoj Zemlji.“ (Psalm 8,1.9)

Ne smemo prevideti važnost stvaranja u učenjima Pisma. Isaija koristi argument o Bogu kao Stvoritelju da bi poništio punovažnost verovanja u idole (Isajija 40,12-31). Slično tome, psalmista koristi isto rezonovanje da prizna Gospoda kao suverenog vladara neba i odbaci idolopoklonstvo (Psalm 115,1-8; Psalm 95,3-5.7; Psalm 96,5). Temelj Božjeg carstva je stvaranje. Taj temelj treba da bude razlog što Mu se klanjamo (Psalm 100,3-5). Stvaranje je takođe razlog postojanja Subote (1. Mojsijeva 2,1-3; 2. Mojsijeva 20,8-11), a sedmi dan predstavlja sećanje na Božju silu. Sa tim saznanjem, bolje shvatamo zašto poruka Otkrivenja 14,7 glasi: „I poklonite se Onome koji je stvorio nebo i Zemlju i more i izvore vodene.“ Propovedanje o ovoj poruci je sada važnije nego ikad, sada kada je neprijatelj stvorio relativno noviju etiološku paradigmu života: evoluciju.

Bog kao Car

Bog je stvorio univerzum: prema tome, on pripada Njemu. Dakle, On je Car. „Gospod caruje...Prijesto Tvoj stoji od iskona; odvijeka Ti si.“ (Psalm 93,1.2)

Psalm 97 na dobar način sažeto iznosi poruku o Božjoj vladavini:

1. Bog vlada (Psalm 97,1). Mnogi psalmi uzdižu Boga kao Cara (Psalm 47; Psalm 93; Psalm 95-99).
2. Dramatični elementi kao što su oblaci, tama, oganj, munje, zemlja, planine i nebesa okružuju Boga (Psalm 97,2-6). Ove meteorološke i geološke veličanstvene pojave prikazuju veličinu Cara nad carevima, koji budi naše divljenje i poštovanje.
3. Sramnost idolopoklonstva je osuđena u poređenju sa superiornošću obožavanja Boga (Psalm 97,7).
4. Božja deca Ga hvale i raduju se pravednim sudovima Njegove vladavine (Psalm 97,8.9).
5. Ljubav prema Bogu nadahnjuje vernike da „mrze zlo“ (Psalm 97,10). Gospod čuva i izbavlja svoj narod iz ruke zlih. Ovi razlozi su dovoljni da se veselimo i damo Mu hvalu (Psalm 97,11.12).

Bog kao Car je izvor mira i poverenja Njegove dece. „Neka slave silu Cara koji ljubi pravdu. Ti si utvrdio pravdu; sud i pravdu Ti si uredio u Jakovu.“ (Psalm 99,4) Pošto je Bog Car cele Zemlje, treba da se radujemo i „pevamo pesmu“ (Psalm 47,7; videti takođe stihove 1-6).

Bog kao Sudija

Gospod je Sudija zato što je Car. U starom Izrailju, vladar je izricao presudu na suđenjima i u sudskim pitanjima (videti: David [2. Samuilova 14,1-23]; Solomun [1. O carevima 3,16-28]). Prema tome, ideja o caru-sudiji bila je poznata narodu tog vremena. Kada su slušali kako pisci psalama pevaju o Gospodu kao Sudiji, odmah su razumeli taj koncept.

Psalam 75 kazuje da će Bog naš Sudija „suditi pravo“ (Psalam 75,2). Dakle, mi ne treba da se plašimo Njegovog rada kao Sudije, osim ako nismo na strani zla. „Jer ide, jer ide da sudi Zemlji. Sudiće vasiljenoj po pravdi, i narodima po istini svojoj.“ (Psalam 96,13)

Svrha Božeg suda je da „ponizi“ jedne (bezakonike [Psalam 75,4.5.7]) i da uzvisi druge (verne [Psalam 75,1.2; Psalam 75,7]). Ovo isto načelo vlada u istražnom суду u tekstu Danilo 7: Bog kažnjava mali rog (Danilo 7,26) i brani svoj narod (Danilo 7,22).

Verni slave Božji sud (Psalam 75,9), ne zato što se raduju uništenju bezakonika, već zato što je Bog veran svojim obećanjima, i On izbavlja nedužne (videti Otkrivenje 19,2). Na kraju Psalma 75 pronalazimo ovu misao o božanskoj vernosti i oslobođenju: „Sve ču robove bezbožnicima polomiti, a robovi pravednikovi uzvisiće se.“ (Psalam 75,10)

Bog zaveta

Na drevnom Bliskom istoku, zavet je bio sporazum između moćnog cara i njegovog vazala. Ovaj sporazum uključivao je ono što se zahtevalo od vazala da bi ostao pod zaštitom svog gospodara. Stari zavet usvojio je tu ondašnju sekularnu sliku i primenio je na odnos između nebeskog Cara i Njegovih sledbenika. „U drevnom bliskoistočnom ugovoru, Veliki Car davao je dva obećanja vazalu: prvo, napao bi vazala ukoliko bi se pobunio protiv njega; i drugo, pristupio bi odbrani svakog odanog vazala nad kojim je bio postavljen.“ (Tremper Longman III and Raymond B. Dillard, *An Introduction to the Old Testament* [Grand Rapids: Zondervan, 2006], p. 260) Razumevanje ovog koncepta rađa poverenje u verniku jer kroz to uči da može da se osloni na sigurnu Božju zaštitu.

Unutar ovog konteksta, Gospod je u Psaltiru opisan kao ratnik. Psalam 7 predstavlja molitvu pre bitke u kojoj psalmista moli Boga da deluje u korist svog naroda (Psalam 7,1.2). Psalmista se takođe poziva na Božju zaštitu i traži uništenje Božjih neprijatelja (Psalam 7,4-9). Bog je psalmistova odbrana (Psalam 7,10), predstavljajući ideju ili tvrđave ili štita. Bog, božanski Ratnik, prikazan je kako nosi mač, luk i strele: „oruđa smrti“ (Psalam 7,12.13). On je pripremio zamku za svoje neprijatelje (Psalam 7,15).

Bog Zakona

Pošto je Bog pravedni Vladar, „pamti uvijek zavjet svoj, riječ, koju je dao na tisuću koljena“ (Psalam 105,8). Osnova zaveta je Božji zakon. Prema tome, nije slučajno da su jedna od glavnih tema u Knjizi Psalama Gospodnje zapovesti (videti Psalam 1). Zapravo, najduži psalam i poglavje u Bibliji, Psalam 119, usredsređen je potpuno na Toru, ili zakon.

Psalmistovo sagledavanje Božjeg zakona razlikuje se od uobičajene ideje koja preovladava u mnogim krugovima danas, ideje prema kojoj je božanski zakon skup krutih propisa koje osoba mora strogo da drži ili će doživeti strašnu kaznu kao posledicu kršenja jednog od njegovih propisa. U vezi sa zakonom, David kaže da Gospodnja svedočanstva obraćaju dušu, i nevešte čini mudrima; zakon veseli srce i prosvetljuje oči (Psalam 19,7-10). Koliko nas može da kaže isto za propise i zakone svoje zemlje? U zavetnom odnosu, zapovesti su smernice koje prosvetljuju naše razumevanje i osposobljavaju nas da uživamo u dubokom odnosu sa svojim Stvoriteljem, Carem i Sudijom.

Tora više obuhvata misao „poučavanja“ nego „odredaba“. To je razlog što Psaltir prikazuje Božje uredbe kao dragoceno blago, koje „bolje je od zlata i dragog kamenja, slađe od meda koji teče iz sata“ (Psalam 19,10). Biti pod Božjim zavetom znači uživati u bliskoj zajednici sa Božanstvom.

TREĆI DEO: PRIMENA U ŽIVOTU

Zapanjujuće je kada shvatimo u kojoj meri je pet teoloških tema o kojima smo proučavali ove sedmice povezano. Ova tematska serija počinje sa tvrdnjom da je Bog Stvoritelj i počiva na njoj. Poreći ovu osnovnu istinu znači odbaciti Božje pravo kao Vladara sveta i Suverenog Sudije svakog ljudskog bića. Prema tome, da Bog nije Sudija svih, onda bi svako mogao da čini što god misli da je najbolje. Ne bi postojao večni zakon kome treba biti poslušan. Ne bi bilo apsoluta. Tužno je reći da smo svakog dana preplavljeni filozofijom. Čak i neki hrišćani padaju kao plen pred njenom pogubnom sofisticiranošću. Iz tog razloga, naša lekcija ove sedmice veoma je važna za naše porodice, naše mlade i vernike crkve.

Priznavanje Gospoda kao našeg Tvorca navešće nas da prihvatimo Njegovu vlast u svom životu i Njegovo pravo da nas vodi i ukori kada je potrebno. Uostalom, On je naš Sudija. Naš Stvoritelj želi da bude u zavetnom odnosu sa nama ispunjenom ljubavlju. Biblija obećava da će poslušnost Njemu i hod sa Njim biti lepo i utešno iskustvo.

Jedna pojedinost na koju smo se ovlaš osvrnuli u ovoj lekciji, i nismo je dublje istražili, jeste negovanje stava hvale i radosti. Zamolite nekoga da naglas pročita sledeće stihove. Ili, zamolite članove razreda da pročitaju psalm uglaš. Ohrabrite svoje učenike da streme istom duhovnom životu psalmiste:

„Hodite, zapjevajmo Gospodu, pokliknimo Bogu, Gradu spasenja svojega! Izađimo pred lice Njegovo s hvalom, u pjesmama pokliknimo Mu! Jer je Gospod velik Bog i velik Car nad svijem bogovima.“ (Psalam 95,1-3)

Molitve upućene svom Caru i Sudiji treba više da ispunimo hvalom, a ne zahtevima i žalbama. Takođe, naš svakodnevni teret lakše ćemo nositi, i naš duhovni život biće radosniji, kada smo u zavetnom odnosu sa nebeskim Bogom.